

Po zraku preko Rene v Nemčijo

NEMŠKO PRIZADEVANJE, DA BI USTAVILI NAPADE; BOJI NA DRUGI STRANI RENE

London, Anglija. — Amerikanci in Angleži so začeli izvajati proti Nemcem zopet svoje trike, s katerimi so slednje kakor zglede presenetili in takozvana "nemška zapadna trdnjavska stena" Siegfriedova črta ne bo Zaveznikov posebno dolgo zadržavala. V soboto že in ves dan v nedeljo ter nadaljujoč v ponedeljek so Amerikanci poslali s svojimi drsalnimi letali na tisoče svojih zračnih čet skoro 50 milj daleč v Nizozemsko, ki so se spustili za reko Reno pri Nijmegen ob nemški meji na tla. Koliko naših padalcev je tam je tajnost, domneva pa se, da jih mora biti več tisoč.

Ta udar po zraku preko Rene za nemški hrbet ima več namenov, ki se bodo brez dvoma uresničili v dobro Zaveznikov. Prvič, vrget bo iz reda in iz do- ločenih načrtov vso nemško or- ganizirano obrambo v Sieg-

friedovi liniji. Drugič, Zavez- niki so se s tem pojavili direkt- no za nemškim hrbtom, kar bo za Nemce nad vse usodno, ker za nje bo postala obrambna čr- ta brez pomena. Zavezniki kon- trolirajo zrak v taki meri, da lahko pod popolno zaščito v zraku pošiljajo svoje "drsalne vlake", kakor pravijo, skoro nemoteno za nemški hrbet. Za- vezniške čete bodo zdaj na vzhodni strani reke Rene pro- dirali navzdol v Porurje in Po- renje, kjer se nahaja glavna nemška industrija.

(Nadaljevanje na 4. strani)

BOJI ZA VARŠAVO; O BRU- TALNOSTIH V BOLGARIJI

Moskva, Rusija. — V soboto in nedeljo so ruske čete nepre- stano napadale nemške pozicije v Varšavi sami in njeni okolici. Rusi so se približali mestu toliko, da so na več krajih prestopili reko Vistulo in na nekaterih točkah divjajo boji že v mestu samem. Na severnem delu mesta, že zapadno od predmestja Pra- ge, pritiskajo Rusi s severne strani na poljsko prestolnico. Poljski uporniki so se zdaj že pridružili Rusom in se z njimi vred borijo proti Nemcem, o- menjajo zadnja poročila.

Nemci se v svojih pozicijah krčevito upirajo, to pa zato, ker je Varšava zemljepisno tako situirana, da se velik del fronte ob mestu nahaja na 130 čevljev visokih skalnatih bregovih, pre- ko katerih je skoro ne mogoče preiti, dokler ni sovražna o- bramba popolnoma odstranje- na. Toda rusko topništvo in le- talstvo te pozicije z vso furijo obdeluje in razbija in Nemci ne bodo dolgo vzdržali. Zna pa

trajati boj še precej časa za Varšavo in okolice.

Carigrad, Turčija. — Ko je prišlo v Bolgariji do preobrata pred par dnevi, je bilo s tem tudi 343 ameriških letalcev o- proščenih, ki so ob raznih na- padih na bolgarske kraje mora- li pristati v Bolgariji. Ti pripo- vedujejo zdaj, da so Bolgari silno slabo ravnali z njimi. Pre- tepali so jih, suvali s puškinih koptih in grozili z usmrtitvami, ker niso hoteli govoriti in izda- jati svojih vojaških skrivnostih. Toda, ko so začeli Rusi prodi- rati na Balkan, se je tudi v Bol- gariji vse spremenilo. Od tedaj najprej so začeli postajati Bol- gari prijaznejši.

RUSI ZNAJO ODPOVEDATI RUSKO-JAPANSKO POGODBO

London, Anglija. — Iz Moskve došle vesti omenjajo, da sovjetska vlada pripravlja načrt, da z njim odpove rusko japo- nsko pogodbo, ki je bila leta 1905 vsiljena tedanji poraženi car- ski Rusiji. Dotična poogdba ni bila pravična in vrhu vsega so jo prelomili in zlorabili Japo- nci sami. To se je zgodilo, ko so Japonci osvojili Mandžurijo in jo pozneje utaknili pod svoj protektorat. V Portsmouthski pogodbi ste se obe, to je Rusija in Japonska obvezale, da boste spoštovali in ščitile kitajsko avtoriteto v Mandžuriji. Japo- nci se tega niso držali in so s tem pogodbo sami razveljavili.

Na podlagi tega zdaj Rusija ne more priznati Japoncem no- bene pravice do ozemlja, ki ga je tedaj vzela Rusom japonska vojska. To je pristanišče Port Artur in druga ozemlja, do ka- terih je imela Rusija veljavne najemniške pogodbe s Kitaj- sko, kot n. pr. glede mandžur- ske železnice, premogokopov

in pristaniške pravice.

Govori se, da bodo Rusi od- povedali Japoncem najbrže tu- di druge pogodbe, kot ribolov- ske pogodbe okrog Sahalinske- ga otoka in drugega otočja. Zahtevali bodo vred z Ameri- kanci in Angleži neodvisnost za Korejce in zahtevali bodo naj- brže tudi, da se razdeli posest kurilskih otokov.

Ako je ta vest resnična, kar ni dvoma da bi ne bila, je zna- menje, da je Moskva zdaj var- na v Evropi in ne potrebuje več rokavic in občevarju z Japonci. Obenem tudi uvideva, da se bo japonski imperij sesul in pri- sko, kot n. pr. glede mandžur- ske železnice, premogokopov

Cele tone uničene nemške oklopne opreme ležijo in tlijo po ulicah mesta Chambois v severni Franciji, ko so Zavezniki s topovskimi krogli preprodirali umikajoče se ostanke 7. nemške armade med prodiranjem proti obrežju Pas de Calais, odkoder so Nemci pošiljali rakete bombe.

GOVERNER BRICKER ZAH- TEVA KONEC "NEW DEALU"

Parkersburg, W. Va. — Kan- didat za podpredsednika Zdr. držav na republikanski listi go- vernor John Bricker, je postal te dni bojevit. Na shodu v tem mestu je povdaril, "da je skraj- ni čas, da "new-dealska" ad- ministracija, ki je znotraj raz- trgana in sprta sama s seboj, radi razkolov in preprirov, ki jih neti nevoščljivost in sebič- nost, jenja in se umakne repu- blikanski administraciji, kate- ra bo ustvarila klimo oportu- nite za vse." Glede Roosevelt- tovega prizadevanja, da je re- šil deželo v gospodarski krizi, je dejal, da ni bilo res tako uspešno. "Da je nastala večja aktivnost v industriji je zaslu- ga vojne in ako bi ne bilo te, bi bili še vedno sredi Roosevelt- tove depresije," je izjavil Bricker. Well, kje so bili ti brihtni re- publikanski tiči v letih 1929, 1930 in 1931, ko je pod Hoo- verjevo administracijo vse go- spodarstvo pokalo in bilo na tleh. Zakaj niso takrat znali ustvariti "klimo oportunitete za vse"?

ROOSEVELT BO IMEL 3 ALI 4 GOVORE

Washington, D. C. — Koli- kor dosedaj znano, bo imel predsednik Roosevelt le 3 ali 4 kampanjske govore pred volit- vami. Čas in program govorov bo objavljen, ko se predsednik vrne s konference v Quebecu.

NEMCI IN FINCI SE SPO- PADLI

London, Anglija. — Ker Nemci nečesto zapustiti dežele, kakor to želijo Fini in so se oblastno obnašali, pravi poro- čilo iz Švedske, da so Fini na- padli v večjih pristaniščih nem- ške vojske. V Finski pravijo, da je še osem divizij Nemcev.

MATI IN DVA OTROKA NAJDENI UBITI

New York, N. Y. — Policija je našla Mrs. Mary D. Kopou- lin-Queens, ter njeni dve hčer- ki Anna, stara 13 let in Mary, 5 let, vse tri ubite v njihovem stanovanju. Materi je morilec prežezal vrat, hčerki pa ste bile zadušeni z kloroformom. Zade- va je v preiskavi.

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Se- natska zbornica je potrdila in odobrila priporočilo generalne- ga štaba, za povišanje 14 ame- riških generalov na višje stop- nje. Povišanje so si zaslužili v aktivni vojni službi. V ameriški vojski imamo štiri vrste gene- ralov: prvi je general, potem lieutenant general, major ge- neral in brigadni general.

London, Anglija. — Svo- bodna radio postaja poroča iz Jugoslavije, da so partizani vr- gli Nemce iz otoka Brač, ki se nahaja 10 milj južno od Splita ob dalmatinskem obrežju. Nemci so utrpeli velike zgube omenja poročilo.

Chungking, Kitajska. — Kitajske čete, ki se vojskujejo v Yunnan provinciji, so vrgle zadnje dni Japonce nazaj in prišli v kontrolo Burmske ce- ste, ki vodi skozi Mytkyno v Indijo. S tem so prišli do boljše zveze, po kateri bodo lažje do- bivali vojne dobave.

Washington, D. C. — Vr- hovni poveljnik ameriških čet v Franciji v prvi svetovni vojni general John Pershing, je res- no obolel zadnje dni. General je te dni slavil svoj 84. rojstni dan, kar je že lepa visoka sta- rost.

London, Anglija. — Zad- njo soboto zgodaj v jutru so Nemci zopet izstrelili nad Lon- don dve robotne bombe in več bomb pa v južne okraje Angli- je. Bombe so povzročile večjo škodo, kakor tudi več ljudi je bilo ubitih in ranjenih.

Vatikansko mesto. — Sv. Oče Pij XII. je potom svojega zastopnika pri nemški vladi v Berlinu na novo zaprosil, da naj nemške oblasti takoj izpu- ste na svobodo poljskega kar- dinala Augusta Hlonda, ki so ga Nemci leta 1942 aretirali v Franciji in deportirali v Nem- čijo.

Zurich, Švica. — Naziji so dali aretirati več katoliških duhovnikov v Kolnu in Worm- su v Porenju, kjer so pridigo- vali v cerkvah v prilog miru. Naziji jim očitajo, da so s tem demoralizirali moralo naroda, kar ne sme ostati brez kazni.

NOVI AMERIŠKI USPEHI V PACIFIKU

Morotai, Holandsko Indijsko otočje. — Amerikanci so izvo- jevali zadnje dni več novih u- spehov v južnem Pacifiku. Uspešno so napadli Moluccas otočje in zasedli otok Morotai, ki je oddaljen od filipinskega otočja komaj 300 milj. Moro- tai se nahaja severno-zapadno od konice Nove Gvineje in vzhodno od Celebes ter bo slu- žil za važno zračno bazo, s ka- tere bodo naši letalci obdelava- li japonske baze na Filipinih.

Naši marini so uspešno napadli tudi Peleliu v Palau skupini o- tokov, ki se nahajajo vzhodno od Filipinov 590 milj. Na Pele- liu so marini vzeli Japoncem važno vzletališče in v bojih so ubili več kakor 1400 Japoncev.

Napade vodita general MacAr- thur in admiral Nimitz izkuš- na veterana v južnem Pacifiku. Angleški zastopniki na konfe- renci v Quebeu so podali izja- vo, da bo Anglija, kakor hitro bodo razmere v Evropi dovolje- vale vrgla vso svojo vojno moč proti Japoncem v Pacifiku.

Dan plačila za Japonce se bli- ža.

ŽELEZNIČARJI SE ODLOČILI ZA STAVKO

Chicago, Ill. — Železničarji od Chicago, North Shore & Milwaukee električne železni- ce, kakor tudi od Chicago, Au- rora & Elgin progé, so zastav- kali v ponedeljek jutro, ker družba ni ugodila njihovih zahtevam, da se jim poviša pla- ča za 9c na uro. Okrog 55,000 dnevnih potnikov, ki se poslu- žujejo obeh železnic je priza- detih.

HITLER PROSI RUSE ZA MIR

Stockholm, Švedska. — Po- roča se, da je Adolf Hitler po- tom japonskega poslanika za- prosil Rusijo za mir. Priprav- ljen se je odpovedati vsem in- teresom v Finski, v baltičkih državah in na vsem Balkanu razen Madžarske. Japonci pa- baje prosijo Ruse, naj posredu- jejo za mir med njimi ter An- gleži in Amerikanci. Poročilo ni uradno potrjeno.

NAZIJI NA BALKANU NE UIDEJO POLOMU, PIŠE ŠVEDSKI LIST

Washington, D. C. — Prestop Rumunije v zavezniški tabor bo imel velikanske posledice za celo jugozahodno Evropo, na- poveduje članek v švedskem listu Allehanda dne 9. septembra, kakor je bil obveščen naš Vojni obvestilni urad. Članek pravi:

"Bolgarija se je uklonila ru- skim zahtevam. Večina Slova- ške je pod kontrolo čehoslova- ške vojske. Na Češkem in Mo- ravskem že vse tli, dočim je na Srbskem in Hrvatskem izbruh- nila splošna vstaja."

Grški patriotje nikakor ne držijo rok križem. Morda je sa- mo še od časa odvisno, kdaj se bodo morali odrezani Nemci na Grškem podati, ali pa bodo razoroženi."

Da bi Nemci iz Grčije napa- dli Ruse, ki zdaj prodirajo pro- ti ogerskim planjavam, se do- zdeva pisavcu omenjenega članka neverjetno, ker so na- zijske talne čete preslabotne, v zraku pa sploh nimajo nobene zaslonbe več.

Kar se Ogerske tiče, "ki se- daj pričakuje splošno ofenzivo od juga, vzhoda in severa," pravi članek, "da ni nobenega vzroka pričakovati trajen od- por nemško-ogerskih čet, po- sebnost ču bodo Ogri sledili zgle- du svojih sosedov in se uprli."

"Če se bo ruska ofenziva v južni Poljski kmalu začela, bo- do Nemci primorani boriti se

povsod za svojimi lastnimi me- jami, in Hitler bo dosegel svoj cilj, ko vedno govori, da želi skrajšano fronto, njegovi vodi- telji propagande pa bodo mo- rali iznajti kak nov vojaški iz- raz za umik," zaključuje ome- njeni članek.

NAZIJSKI PODREPNKI BEŽIJO IZ BOLGARSKE

Washington, D. C. — Kakor je te dni poročala BBC oddaja Vojnemu obvestilnemu uradu, si Nemci sedaj prizadevajo, da bi upostavili lutkasto bolgarsko vlado, ki naj jo vodi prof. Cankov, ki je bil voditelj nazijem naklonjene struje v Bolgariji, bil mini- sterski predsednik od 1923 do 1926, in bil tudi predsednik So- vjetstva.

Pred kratkim je prof. Ale- ksander Cankov pobegnil iz Bolgarije v Nemčijo, z njim vred pa prof. Vladikin, voditelj skupine fašističnih veteranov, in prof. Kantargiev, vodja bol- garske fašistične mladinske or- ganizacije. Z njimi je okrog 100 pro-nazijskih Bolgarov ušlo v Nemčijo in Švico skozi Jugo-

slavijo, kakor je nedavno po- vedala radijska oddaja v So- fiji.

"Naval bolgarskih begun- cev" si je prizadeval priti na Turško, je poročal berlinski ra- dio in dostavil, da so ti begunci premožni Bolgari, ki bi radi prišli v varne tuje dežele in po- nužajo zelo velike denarne svo- te za potne liste.

ZNAČILNE DROBNE VESTI O HRVATIH IN SRBIH

Chicago, Ill. — Iz Jugoslavije, oziroma o Jugoslaviji, bere- mo vsakovrstne novice, toda je težko reči, kako zanesljive so. Iz Titovega tabora pravijo, da nobene zavezniške čete ne delu- jejo na jugoslovanskem ozemlju. "Ves napor opravlja edino le

jugoslovanska Narodna osvo- bodilna vojska s sodelovanjem zavezniških letalskih sil," pravi Titovo poročilo.

Radio Združenih narodov je poročal iz Alžira, da so Hrvatje zgrabili Ante Paveliča, kvizlin- škega diktatorja v Hrvatski, ter ga izročili partizanom mar- šala Tita. Hrvatski listi v Ame- riki so to novico priobčili, toda ni zanesljiva, ker ni potrjena iz drugih virov.

Vojni obvestilni urad iz Wa- shingtona, D. C., poroča, da Nemci niso zaupali nekaterim vodilnim osebam v Hrvatski lut- kasti vladi, kakor poroča švi- carski list Gazette de Lausan- ne, ter so vtaknili pod ključ mi- nistra Vokiča in Ložkoviča, ge- nerala Mariča in Caniča, nade- lje policijskega ravnatelja Vra- goviča, adjutanta notranjemu ministru Jurčiča in večje šte- vi- lo drugih armadnih častnikov

in uradnikov zunanega mini- sterstva. Gestapo skrbno gleda na vse strani in ne zaupa niko- mur. Minister Vokič je baje 29. avgusta nastopil z govorom v glavni vojaški baraki v Zagre- bu in je slovesno obljubil, da se zbrani hrvatski častniki in vo- jaštvo ne bodo več borili proti zaveznikom na škodo hrvatske- ga naroda. Naročil je vojakom, naj se postavijo po robu, če bi jih Nemci hoteli razorožiti.

• Še par značilnih vesti o ame- riških Srbih. Dne 6. sept. je ob- javil list Post-Tribune v Gary, Ind., da so Srbi iz Gary skozi rusko poslanstvo v Washington poslali telegram maršalu Jo- zefu Stalinu. V imenu Združe- nih srbskih patriotskih dru- štev v Gary ga je podpisal predsednik George Rapaich. Telegram se glasi: "Častitamo

(Palje na 3. strani)

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so proseni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za toliko številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za posliko številke pa najkasneje do srede jutro. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

KAJ JE ZA POLJSKO-RUSKIM SPOROM?

Poljska ima v zamejstvu dve vladi. Obe si lastita oblast in pravico, da nastopata v imenu poljskega naroda. Prva zamejna vlada, ki je pobegnila ob nemškem napadu, ima na videz višjo pravico nastopati, kakor druga vlada v Moskvi, ki nosi ime Poljski narodni osvobodilni odbor. Zadržna vlada oz. odbor se je ustanovila iz raznih političnih beguncev, ki pa trdijo in vztrajajo, da so pooblašeni, da nastopajo v imenu preprostega naroda, dočim prva zamejna vlada nastopa le v imenu poljskih plemenitšev in bogatašev, ki bi radi, da Poljska ostane v njihovi oblasti, da bi zopet lahko svobodno zagospodovali nad ubogim poljskim narodom in ga vodili po svojih starih nazadnjaških potih.

Resnica bo nekje v sredi med obema taborama. Ne o eni, ne o drugi strani ne moremo reči, da sta čisto nedolžni, in sami miroljubni in nesebični angeljčki ne sedijo ne v eni ne v drugi vladi. A ne ostane samo pri tem. Zdi se, da v ozadju za vsako vlado stojijo tudi tuji interesi, ki vztrajno moralno podpirajo eno in drugo vlado. Za Poljskim narodnim osvobodilnim odborom stoji ruska vlada v Moskvi. Za ubežno Poljsko vlado v Londonu pa stoji Anglija, ki sicer tega odprto ne pokaže, a neka moralna pobuda mora stati v ozadju, ker drugače bi zamejna vlada že popustila, kakor je popustila n. pr. kraljeva jugoslovanska vlada in se sporazumela z maršalom Titom in novimi razmerami v Jugoslaviji.

Zadeva Poljske je vrlo kritična zadeva tudi za odnošaje med Zavezniki in Sovjetsko Rusijo. Poljaki se sklicujejo na Atlantski Carter in na vse pravice za samostojno in neodvisno Poljsko. Kadar postavijo poleg poljskih zahtev vse te razloge, Zavezniki res ne morejo pritruditi, da ima Moskva prav s svojimi zahtevami. Rusija pa zahtev poljske zamejne vlade noče slišati in vztraja, da ima narod sam pravico do take vlade, kakoršno si želi sam postaviti na čelo svoji domovini. Dalje pristavijo še, da narod sam želi sodelovati z Rusijo, dočim je zamejna vlada nasprotna ruskemu vplivu, in da na tako vlado se Rusija ne more zaneesti, niti je ne more trpeti, da bi pred ruskim pragom ugajala razne zarote.

Na zunaj izgleda, kakor da bi bilo samo to za poljsko-ruskim sporom. Vestnemu in kritičnemu opazovalcu se pa zdi, da je za tem sporom vse kaj več. Morda je nekomu kar prav, da Poljaki trmasto vztrajajo v zamejni vladi. Ne sme se pozabiti, da premočna Rusija mnogim že zdaj povzroča nemirno spanje. Za slučaj, da bi se Rusija spozbala in bi začela rogoviliti, bi v takem slučaju po razkrojanju nemške vojaške moči ne bilo nikogar, ki bi se mogel postaviti ruskemu medvedu vsaj v bran, predno bi mogel poprijeti kdo izmed močnejših in večjih na zapadu. Zato morda celo kdo še šepeta za kulisami, naj Poljaki vztrajajo pri svojih zahtevah. Obenem pa je to tudi preizkušnja za Rusijo, da bo stem pokazala, koliko je resnično demokratična v takih ozirih.

Sovjetska vlada s poljskim vprašanjem čaka. Misli si, Poljsko bomo itak zasedli mi in bomo lahko upostavili tamkaj sebi naklonjeno vlado, ji obožili vojsko, potem naj pa zamejna vlada le pride iz Londona in naj skuša priti nazaj. Kaj bi jo čakalo v takem slučaju lahko sodi vsak. To so ruski načrti. Angleže pa ravno to vznemirja, ker vedo, da po zmagi bo prepozno. Angleže se ne da kot najbolj trde realiste na svetu prepričati kar tako, da bi verovali le v lepe gove besede diplomatov. Pričakujejo sicer, da drugi verujejo v njihove obljube, sami pa se le zanašajo na lastno močno pest, ali pa na tako politično organizirano okolje, ki jim daje sigurno zaščito pred kakršnimi koli napadi od koder koli.

Povojni svet bo urejen tako, da bo vladala moč. Prijatelji bodo, ali le toliko časa, dokler se bodo drug drugega bali. Sila in moč bo ščitila mir. Dokler bo sila in moč v pametnih in treznih rokah, ne bo sile. Kadar bo prišla pa sila in moč zopet v roke kakim takim fanatikom, kakor sta

bila Hitler in Mussolini, bo zopet v svetu petelinsko izživanje. Demokratične dežele, ki so v tej vojni z velikanskimi žrtvami porazile črno Hitlerjevo tiranstvo, morajo biti za naprej bolj previdne, ali pa bodo delale novo pokoro v bodočnosti, ki bo še težja in še bolj krvava, kakor pa sedanja. Bodočnost bo pokazala, kaj si bodo izbrale v tem oziru.

PISMA IZ EVROPE

Poslal John R. Gostisha

II.

"Nekje v Franciji"

31. julija 1944

Draga mi Ma in Pa:

Pozdrav iz Francije! Zdaj sem tukaj že skoraj teden dni. Seveda smo odšli iz Anglije kar na hitro neki večer. Pot po vodi ni bila dolga in potovali smo skupaj z več drugimi ladjami, vendar pa je zahtevala več opreznosti kakor pot iz Amerike v Anglijo. In ko smo prišli na to stran, smo morali čakati, preden smo šli iz ladje, ker je bilo toliko prometa. Stopili smo na posebno majhno ladjico, iz te pa kar na "jeep", ki smo se na njem peljali malo skozi vodo, potem pa na obrežje. Sem dosti ogledoval med vsem tem in videl iz katerih lukenj, zidanih iz cementa globoko, so Nemci pred nedolgi streljali ven na ladje. Potem smo šli mimo veliko domov, ki so bila vsa ostreljena in preluknjana. V neki hiši so naši vojaki razkopavali in ravno ko smo mimo šli, sem na stran pogledal in videl, kako so nekega vojaka skozi opeko vlekli kar za obe nogi. Samo do pasa se je kazal ven iz opeke; ker ga niso mogli povneti potegniti, so morali še več kosov opeke razmakniti. Morda je ležal tam že mesec dni. Potem smo pa šli mimo novega pokopališča z veliko križi. Pravijo da ima vsak križ platneni znak z imenom; tak znak nosi vsak vojak okoli vratu ravno za tak slučaj, če je ubit. Mislim, da jih je tudi dosti, ki so tako ranjeni, da se še ne ve, kdo so, in za take je še bolj žalostno, ker ne bo nobeden mogel priti njihov grob obiskat. Drugi so vsi tudi zapisani v knjigah, da je mogoče obvestiti družino, ravno kje se kateri nahaja, če ga hočejo domači obiskati. Je malo domov, ki niso bili udarjeni, ampak ko gremo skozi farme in mesta, je videti še dosti Francozov. Prvo noč nismo šli daleč od obrežja in smo spali kar na zemlji. Je bilo še precej mirno in lepa luna je sijala zunaj o polnoči, ko smo šli spat, ampak ni bilo dolgo, pa je začelo deževati pomalem. Nisem veliko spal, ker sem dosti premišljeval, da zdaj sem res v Evropi, in da ta zemlja gre do Vašega kraja (Jugoslavije), in da ob tej uri Vi morda mirno spite in če bi vedeli, da se ravno zdajle meni tako godi, bi morda ne spali, in vse take misli. Zjutraj smo vstali in me je vsepovsod bolelo, ker že dolgo nisem na zemlji spal. Vreme mi je pa takoj ugajalo, ker je bolj takšno kakor doma, ampak ne toliko vroče, le malo manj. Ponoči sva skupaj spala s prijateljem in sva se dolgo pogovarjala in kadila cigarete, ker je bilo tako prijetno pod luno. Prišlo nama je na misel, da zdaj smo res blizu vojne, ker fronta skoraj ni več kot 25 milj od nas. Dostikrat se bliska v nebu od bomb prav daleč stran; izgleda prav tako, kot da bo dež prišel v kratkem, tako na veliko se bliska.

Zdaj stanujem v privatnem domu, pri prijaznih ljudeh, ki so nekod bili še precej premožni; oče je bil časninar v Parizu, potem pa sodnik. In zdaj bo v kratkem spet sodnik tukaj v tem majhnem mestu. Zdi se mi, da imajo Francozi radi Amerikance. Skoraj vsi nas pozdravljajo "Bon jour", to je Dober dan. Seveda smo zmeraj opreznosti, ker človek ne ve, s katerim res držijo, ker so bili pod Nemci in delali z njimi štiri leta. Zdaj za nas delajo povsod in popravljajo z našimi. Govorim že malo vsak dan, ker tukaj skoraj nobeden ne govori angleško. Nekateri se čudijo, kako mi je mogoče francoščino toliko dobro obvladati, ko sem se je učil samo zadnje tri mesece. Pa se mi bo treba še veliko naučiti. Precej govorim z neko starejšo majhno ženo, ki za nas kuha in pere. Sem ji Vaše slike pokazal in povedal, da nekako izgleda kakor naša mama. Slike so pa res zelo lepe in naravne. Zmeraj jih ogledujem in seveda je bilo malo solz, ko sem jih prvič gledal. Sem jih prav vesel in samo upam, da ne bo dolgo, preden bom z Vami na tisti klopci pod črešnjo. Bog plačaj za slike. Če bo mogoče, bom morda še jaz kakšne tukaj posnel, ampak ne vem, da bi kdo imel kamero. Bom že poskusil na kakšen način.

Zadnje nedeljo sem bil tukaj pri maši. Je bilo zanimivo, ker Francozi skoraj celo mašo pojejo v latinskem jeziku. Ženske so skoraj vse oblečene v črno obleko. Morda žalujejo za svojimi sinovi in možmi, ki so bili ubiti, ali pa se morajo vojskovati v drugi armadi. Do sedaj še nisem videl nobenega pravega veselja tukaj, ampak tudi še nisem videl velikih mest. Tukaj so ljudje še precej po starem in večinoma ribiči in farmarji. Ponoči nimamo nobene luči, ker elektrika še ni bila speljana, ampak ker je dan do enajste ure zvečer, luči ne pogrešamo. Spimo še precej udobno in v miru, ker Nemci imajo malo aeroplanov.

IZ MICHIGANSKIH FARM

White Pine, Mich.

Posiljam naročnino za Am. Slovenec. List nam ugaja in ne bi mogli biti brez njega. Vsako pot komaj čakamo, da pride, da vidimo, kaj se godi po slovenskih naselbinah. Največ je žalosti; da ni te vojne, pa bi morda bilo kaj veselja. Dosti se bere, kako naši fantje padajo na bojnem polju in srce se nam krči, ko beremo, ta je padel, onega pogrešajo.

Dobili smo telegram, da je padel Johnny Jakovec na bojnem polju. On je brat naše snuhe in smo si tako v sorodu, zato nas je novica toliko bolj potrla. Velika žalost je nastala in strahšen jok; kako je mama milo jokala in bratje in sestre. Pa kaj, ko ne moremo pomagati. Druga ne moremo, kakor Boga prositi, da bi dal kmalu mir božji, in Mrti božja, usmili se ti naših fantov onstran morja.

Jakovčevi so hrvaške narodnosti. Johnny je bil star 24 let. Zapušča mamo, očeta, 4 sestre in 3 brate; eden se nahaja nekje na Angleškem, dva sta pa doma. Johnny je bil jako miren in dober fant, zato se nam toliko bolj težko vidi po njem. Naj mirno počiva v francoski zemlji.

Sem pozabil zapisati, da se mi najbolj dopade list, če je notri kakšno pismo od naših slovenskih vojakov, naj bo tukaj

po Ameriki ali pa onkraj morja. Najprej pogledam, če je kakšno pismo od vojakov.

Tukaj je vreme jako mrzlo in smo imeli že slano, pa ni bilo nobene škode po vrhovih. Krompirja bo jako malo. Bila je suša in mesec dni nismo imeli nič dežja, ko bi ga bilo najbolj treba za krompir.

Lepo pozdravljam vse, ki berejo list Am. Slovenec,

John Zugel.

PRIJATELJEM SE ZAHVALJUJE

Chicago, Ill.

Kakor je bilo poročano, sem padla po stopnicah 7. junija in si zlomila nogo v ledjih. Bila sem v bolnišnici dva meseca in zdaj sem doma že šest tednov, ali noga je še vedno otekla in ne vem, če bom še kdaj hodila po njej.

Rada bi se zahvalila mojim sinovom in hčeram, ki so mi priskočili na pomoč z denarjem. Tudi hčer Ana je prišla in njen soprog; bila je pri meni v bolnišnici kake tri tedne. Tudi naš župnik Rev. Father Gabrenja so mi prihiteli na pomoč s sv. zakramenti, zakar jim bodi najlepša zahvala, kakor tudi za njihovo tolažbo.

Dobila sem tolažilne kartice od svojih prijateljic iz La Salle, Ill., in te so Mrs. Bruder, Mrs. Podveršek, Mrs. Luzar, Mrs. Gergović, Mrs. Ajster, Mrs. Urbanč, Mrs. Težak, Mrs. Meznarič, Mrs. Vogrinc in Mr. Predanič. Cvetlice so mi poslali Mrs. Vodčank in hčer Berta Vodčank iz Peru, Ill., in Mr. in Mrs. John Plantan. Obiskali so me v bolnišnici Mr. in Mrs. Zorko, Mrs. Pehan, Mrs. Sajder, Mrs. Komotar in Mrs. Jurkas. Tudi ženska zveza mi je poslala kartico in dolar darila. Najlepša hvala tudi vsem, ki so me obiskali. Bog povrni vsem skupaj.

Mrs. Mary Meznarich.

IZ MESTA Z ZLATO LESO

San Francisco, Calif.

Redko kedaj se kdo oglasi iz naše zapadne metropole. Bolezen me je položila v posteljo, zato imam dovolj časa nekoliko sporočiti, ali ne vem veliko dobrega. Odkar je ljubi Bog poklical k sebi mojega soproga, sem se bolj slabo počutila. Zdravnik mi je rekel, da hočeš ali ne, moraš ubogati. Potožil me je, da imam srčno bolezen. Težko bo zame, ker v San Francisco ne dobiš v bolnišnici postelje ali postrežbe, čeprav je veliko bolnišnic. Stric Sam jih je največ prevzel za svoje vojake in mornarje. Se za denar si ni mogoče kupiti mesta v bolnišnici, tako mi je moj zdravnik izjavil.

Tukaj je že teden dni neznoša vročina, kakoršne nihče ne pomeni. V San Francisco je to nekaj novega, ker žene nosijo suknje nelo poletje, kakor celo zimo.

Žalostno novico je dobil po telefonu moj zet Jože Skube, namreč da njegov oče Janez Skube umira v Pueblo, Colo. Moj zet in njegov brat sta še isti dan šla na železnico, ali žalobog, preden sta dva brata dospela v Pueblo, je oče umrl. Žalost je pretresla oba sinova, ker že dlje časa nista videla očeta, ali kruta smrt ju je prekosila.

Rajniki John Skube je bil rojen na Dolenjskem, ali v župniji Hinje ali pa v župniji Ambur; natančno mi ni znano. Naj mu sveti večna luč. Vzgojil je sedem otrok brez matere, ker je že čez trideset let, odkar je ona preminula. Vsem hčeram in sinovom moje globoko sožalje.

Naj se no še kdo drugi oglasi, ker jaz rajši čitam, kakor pa pišem. Kaj je pa z našim Janezom iz Utah Street? Prav tako bi radi slišali, kaj dela "big Tony" iz Oak Street.

Pozdrav vsem znancem in čitateljem in Jožetom in Jožicam v Ely, Minn.

Mrs. Agnes Markovich.

RAZNO

SARKAZEM

Ker vse lepe prošnje in priporočila niso nič pomagala, je policija v Aussigu na Čehoslovanskem izdala meščanom naslednje odredbe:

1) Zaloputnite svoja vrata kar največkrat in s kar največjo silo, da bodo sosedje vedeli, da ste doma.

2) Vaš radio porabi ravno toliko električnega toka, če ga imate privitega na tiho, kakor če je privit na glasno. Zato ga privijte na kolikor najbolj glasno se da.

3) Natepati preproge je dovoljeno vse ure podnevi in ponoči in se lahko napravi na balkonu (porču).

LUBEZEN NAJDE POT

Ker čas ne čaka ampak hiti naprej, se je tudi neka dvojica v Seattle, Wash., odločila, da se bo ljubimkala, kakor se bo pač dalo. Potniki na nekem mestnem busu so bili precej iznenađeni, nekateri so celo odprli usta in vzboličali obrvi, ko je voznik zaklical v pozdrav neki ženski operatorici na drugem busu, potem pa kratkoma tekel k nji in jo cmoknil na usta, da je vse naokrog odmevalo. Ko je voznik prišel nazaj na svoj bus, so ga potniki, posebej stare ženske, prav obtoževalno pogledovali. Malo je zardele, potem jim je pa povedal: "Tako je prišlo, da zdaj nimam skoraj nobene druge prilike videti svojo ženo, kakor takrat ko se najina busa srečata na tej poti. Jaz moram oditi na delo, preden ona vstane; ko pa grem spat, pa nje še ni iz dela domov."

VOJAKOVI DOHODKI

Naši vojaki se zadržijo prav imenitno na vseh vojnih frontah, pa naj bo na Pacifiku, v Italiji, Franciji ali kjerkoli, pa tudi na finančni fronti niso ravno najzadnji, to se pravi tisti med njimi, ki so še samski in prosti. Po številkah, ki so jih objavile vojaške oblasti, shaja preprost ameriški samski vojak bolje, kakor kdo drugi doma, ki zasluži \$3,600 na leto. Prostatek dobi samo \$600 na leto, toda ko plača za vse poglavne reči, mu še vedno ostane \$420, kar je več kakor pa ostane doma kakemu samskemu človeku, potem ko plača vse mogoče davke, življenske stroške ter si še omisli eno ali drugo stvar, ki jo vojak dobi zastoj. Seveda ne smemo pri tem pozabiti, da mora vojak izpostavljati svoje življenje, biti ločen od svojih domačih, odlašati svoje nadalnje šolanje, opustiti svoje poklicno delo ali trgovino in tako naprej. Poročeni vojaki imajo glede zaslužka primeroma precej manj ugodno stališče.

KDO JE ŠE DOMA?

Leta 1929 je imela Kanada 198 milijonov dolarjev dohodkov od turistov ali obiskovalcev. Te svote ni prekosila nobeno leto po tistem, toda letos je šlo nepričakovano veliko število ameriških vojni delavcev na počitnice v Kanado in tam prosto trošilo denar. Zato sodijo, da bodo letošnji dohodki od turistov v Kanadi za 10 odstotkov višji, kakor so bili v letu 1929. Počitničarji od drugod polnijo kanadske hotele, letovišča in kraje za ribolov. Neki lastnik letovišča v severnem Ontariu je kuhal za svojih 40 gostov dva tedna, potem je pa najel drugega kuharja, sam je pa odšel na počitnice v sosedno letovišče.

V Kanadi je zdaj tozadevna postava toliko omiljena, da smejo vzeti \$150 na leto ven iz dežele, zato tudi naši sosedje Kanadčani prav pridno obiskujejo. Cenijo, da jih pride 30.000 na mesec prek meje. Največ jih prinese in pusti tukaj celo svoto, ki jim je dovoljena.

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Padli Elyčani

Ely, Minn. — John Tomšič je dobil iz vojnega departmanta sporočilo, da je bil v Franciji 12. julija ubit njegov sin Anthony, star 29 let. Enako žalostno sporočilo je dobila o svojem sinu Matthew tudi družina Frank Benko. Lokalni list piše, da je bilo v tej vojni ubitih že 23 elyških fantov, med temi sledeči Slovenci: Steve Leber, Albin Mrache, William Loushin, Louis Lakner, Nick Kordich (Hrvat), Joe Simonich, William S. Vidmar, Rudolph Tisovich (mestni alderman), brata Albin in Louis Rozman, Louis R. Rom, ter zgoraj omenjena dva, skupaj torej 12 slovenskih fantov in en Hrvat. Mesto šteje 6000 prebivalcev.

Mrs. Agnes Dobrauc umrla

Franklin, Kansas. — Tukaj je dne 29. avgusta umrla Mrs. Agnes Dobrauc, žena trgovca Johna Dobrauc. Stara je bila 69 let, bolna pa je bila dve leti. Doma je bila iz Podsrede na Spodnjem Stajerskem. V Ameriko sta prišla skupaj z možem leta 1904 in sta leta 1908 začela trgovino, ki še vedno obstaja. Pokojna zapuščala moža, tri sinove in dve hčeri; mlajši sin je pri vojaki na Novi Gvineji.

Našemu delavnemu zastopniku in delničarju Tiskovne družbe Edinost Mr. Johnu Dobrauc, ki je bil tudi sam zadnje dni bolan, izražamo svoje globoko sočutje, ko je izgubil svojo ljubljeno soprogo. Enako celo družini. Pokojni pa naj Bog da večno plačilo.

Nov grob

North Chicago, Ill. — Dne 28. avg. je v bolnišnici sv. Terzije umrl rojak Anton Lukančič iz 1043 Adams St., star 51 let. Doma je bil iz vasi Zaplana pri Vrhniki, odkoder je prišel v North Chicago leta 1910. Spadal je k društvu Sloga št. 14 SNPJ. Bil je direktor tukajšnje Slovenske zadruge in pri gospodarskem odboru tukajšnjega Slov. narodnega doma. Imel je mnogo prijateljev. Ko je ležal na mrtvaškem odru, je bil ves obsut s cveticami. Tukaj zapuščala ženo in eno sestro, eno sestro pa v Chicagi. Naj mu bo ohranjen blag spomin, preostanem pa naše sožalje. — J. K.

Odlikovan

West Allis, Wis. — Z redom "sopa hrastovih listov" (Oak Leaf Clusters) je bil nedavno odlikovan štabni narednik Victor Kralj, sin znane družine Mr. in Mrs. Frank Kralj, ki služi kot bombardir pri letalcih nekje v Angliji. Napravil je že 20 poletov nad Nemčijo ter prizadeval sovražniku precejno škodo in si tako zaslužil odlikovanje. Tudi njegov brat William je v službi strica Sama.

Rojak umrl

Milwaukee, Wis. — Dne 31. avgusta je umrl rojak Mike Pastirk, 3128 N. 38th St. Star je bil 61 let in doma iz Mozirja v Savinjski dolini. Podlegel je raku na črevesju. Bil je dolgoletni blagajnik društva št. 7 JPZS. Poleg žene Antonije zapuščala še dve hčeri, Angelino in Annie ter sina Michaela, ki služi pri mornarici.

Naraščaj

Milwaukee, Wis. — Rojenice so se zglasile te dni pri družini Harold Frederick (prejšnja Miss Olga Schiretz), na 533 So. 5th St., ter jim pustile krepkega sinčka. Pri družinah Frank M. Starich, 2354 So. 65th St., in Joseph P. Pekrun, 2211 So. 70th St., pa so pustile zdravi hčerki.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.
2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Tajnik: Anthony Jerkin, 4676 Washington St., Denver, (16) Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 1649 Grove St., Denver, (16) Colo.
3. nadzornik: Anton Rupan, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
2. porotnik: Johanna V. Mervaz, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
4. porotnik: Joseph Godec, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne račune naj se pošiljajo na glavne tajnike, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odsele oddelke, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC! PRISTOPIJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

ARMADNI KAPLANI NA BOJNEM POLJU

Nedavna smrt nadporočnika Dominica Ternana, frančiškanskega duhovnika, katerega je podrla sovražna krogla iz zasebe, medtem ko je podeljeval zadnje zakramente umirajočemu vojaku v Normandiji, priča ponovno o hrabrosti vojaških kaplanov. Katoliški, kot protestantovski in židovski — vsi dnevno zastavljajo svoje življenje smrtni nevarnosti, da morejo nuditi umirajočim na bojnem polju poslednjo tolažbo...

Duhovnik Ternan, bivši asistent v cerkvi Sv. Frančiška Asiškega v New Yorku, je že trideset vojaški kaplan, ki je padel v vršenju svoje dolžnosti odkar je Amerika stopila v vojno. Trinajst od teh, ki so služili v armadi in mornarici, je bilo ubitih v akciji, ostali so podlegli bodisi boleznim ali pa so bili ubiti po nesreči.

Vojna pa ne izbira med pripadniki ene ali druge vere in tako so položili svoja življenja na oltar domovine i katoliški i židovski, kot tudi protestantski duhovniki. Dirjliva je storija, ki jo je objavil urad glavnega predstojnika armadnih kaplanov v Vojnem oddelku v Washingtonu in katera se tiče štirih mladih kaplanov, ki so bili na neki transportni ladji, katero je torpedirala sovražna podmornica. Ko se je ladja pogrezala vedno globlje pod površino morja, so štirje kaplani dali svoje rešilne pasove štirim mornarjem, sami pa so se priključili roke in so pričeli moliti. Nekaj mornarjev je bilo pozneje rešenih, a mladih kaplanov ni nihče več videl...

Mlad mornar, ki je bil uslužben pri trgovski mornarici in je bil med onimi, ki so videli junastvo štirih mladih duhovnov, je povedal, kako so ti, ravno preden se je ladja začela končno pogrezati, odpasali svoje rešilne pasove in jih dali mornarjem — "potem pa so s krova pogrezajoče se ladje zrla z nami, ki smo bili prepuščeni morju in usodi v malem rešilnem čolnu," je dejal mladi pomorščak.

Ti mladi kaplani, ki so iz lastne volje žrtvovali svoja lastna življenja, da so se mogli rešiti drugi, ki jih je zajela strašna morska tragedija, so bili: rabinec Aleksander Goode, iz Yorka, Pa., kjer je služboval v templju kongregacije Beth Israel; župnik John P. Washington, uslužben pri cerkvi Sv. Stefana v Arlington, N. J.; župnik Clark v. Poling, uslužben božja, ki sem jo za fante opravil

pri protestantovski cerkvi, v Schenectady, N. Y.; ter župnik George L. Fox, uslužben pri metodistovski cerkvi v Gilmanu, Vermont.

Kaplani različnih ver služijo na bojnem polju, prav kot služijo vojakovi vseh ver in prepričanj za eno in isto stvar. Oni vrše svojo duhovno dolžnost pod ognjem sovražnih krogel in se nič ne ozirajo na to, kakšne vere je umirajoči tolažbe ter utehe potrebni vojak. Židovski rabinec nudi duhovno tolažbo katoliškemu vojakovi in protestantovski često pomaga židovskemu, dočim morda katoliški kaplan pogosto deli duhovno tolažbo vojakovi ene in druge vere.

Za frontnimi linijami, v armadnih taboriščih v najrazličnejših krajih sveta, vrše vojaški kaplani istotako svojo duhovno dolžnost na podlagi duhovnega bratstva. Doma, v varnem zaledju se morda res pojavijo tu in tam mržnje in izbruh rasne ali verske nestrpnosti, toda možje in fantje na bojnem polju tega ne poznajo... in ne njih duhovni vodje, vojaški kaplani. Kaplan Eleazer Levi, prvi židovski rabinec, ki je bil poslan z armado v južni Tihi Ocean, se je pred kratkim povrnil na dveletni službi, ter je povedal mnogo zanimivega o svojih izkušnjah med skupino vojakov kov protestantovske vere.

"Organiziral sem," je dejal, "nedeljske cerkvene obrede na krovu ladje, ki je peljala mene in veliko število vojakov na Novo Gvinejo, kajti za vojaškega kaplana ne obstoja razlika verskega prepričanja. Pripravljen mora biti, da služi vojakom različnih ver in prepričanj. Ker sem bil edini kaplan na ladji, je bila moja dolžnost, da sem poskrbel za vršenje protestantovskih verskih obredov.

"Pri tem sem želel dobiti nekoga, ki bi znal peti pri teh obredih. Iskal sem primerne glasu med posadko ladje in vojak, ter končno našel dva glasu — eden od pevcev je bil zamorski vojak, ki me je hotel prepričati, da njegov glas ni primeren za cerkveno petje; mlad fant, ki je posedoval drugi glas, ki sem ga našel, je ravno teden dni preden je bil vpoklican v vojaško službo, pristopil k San Francisco Opera družbi. Oba sta se izkazala prvovrstna pevca," je dejal rabinec, ki je svoje pripovedovanje takole zaključil:

"Morda je bila baš služba vojaškega kaplana, ki sem jo za fante opravil

Člani poslanstva Dumbarton Oaks razgovorov za mednarodno varnost, ki so prišli iz Bele hiše po razgovoru s predsednikom Rooseveltom. Predsednik je povedal delegaciji, da nevarnost nazi-zma nikoli ne bo prenehala, če bo nemška mladina imela kaj odločilne besede pri svetovnih zadevah. Konferenca se je vrnila z namenom, da se izoblikujejo temelji za trajen mir.

ljal na ladji tekom našega potovanja, povod, da so me tako zelo vzljubili, da so hoteli, ko smo dospeli na Novo Gvinejo, naj postanem njih kaplan. To pa ni bilo mogoče. Vendar mi je uspelo, da sem spet prišel med nje za Zahvalni dan in opravil zanje službo božjo po obredih njihove vere. In bil sem veselo presenečen, ko so me vprašali, naj priden spet med nje za Božič, toda, ker je bil že na potu k njim kaplan njihove vere, sem moral njih prošnjo seveda odkloniti. Toda to je bil eden najlepših komplimentov, ki sem jih prejel v življenju.

Neki drugi židovski rabinec je enako pripovedoval, kako lepa složnost vlada med vojaškimi kaplani raznih ver in med vojujočim se moštvo samim. Kaplan Weitz je bil kot potnik v letalu tipa Liberator, ki je plulo po zraku nad Južnim Pacifikom na Velikonočno nedeljo zjutraj in posadka devetih mož je med potjo zaprosila, naj opravi zanje velikonočne obrede. In ker je bil, kot vojaški kaplan, sposoben opravljati službo božje po obredih različnih ver, je fantom ustregel. In potem je tekom pogovorov s posadko dognal, da je bil pilot letala episkopalec, pomožni pilot baptistovske vere, krmilar, inženir in radiooperator so bili netodistovske, prezbiterijanske in kongregacionalistične vere... od ostalih treh je bil eden katoličan, drugi pripadnik adventistov, a tretji je bil žid.

Medtem, ko je letalo mirno plulo po zraku, je kaplan Weitz vodil molitvene obrede za vse moške posadke in sicer za vsakega v njegovi veri ali verski pripadnosti. Napravil je tudi pridigo, primerjajoč duhovno sorodnost obredov in pomena dveh največjih verskih praznikov, Božiča in Velike noči, v krščanski in židovski religiji. Z njimi je opravil tudi molitve — in medtem, ko je vodil pobožnost tega opravila, so možje na tistem molili.

Liberator, v katerem se je vr-

šila ta čudna velikonočna služba božja, je napravil že 69 bojnih poletov. Nosil je znake boja v zraku in znak naslikan na vnani strani letala je pričal, da je Liberator sestrelil dve japonski letali in potopil dve japonski ladji.

F.L.I.S. Common Council.

NOV SLOVENSKI GROB V CHICAGO

Chicago, Ill. — V soboto je preminul rojak Mr. Frank Stare (p. d. Ježev), ki je bival na Wolcott Ave., star okrog 45 let, rodem iz Goriče vasi, fara Ribnica na Dolenjskem. V Ameriko je prišel po zadnji vojni preko Kanade. Pogreb se bo vršil v sredo 20. septembra ob 10. uri dopoldne s sv. mašo iz cerkve sv. Stefana. Na mrtvaškem odru leži v Žefranovi pogrebni kapeli na 1941 W. Cermak Rd., od kjer bo tudi pogreb. Tu zapušta žalujoče soprogo in brata Mr. Johna Starca na 21st Pl. V starem kraju pa ima še več sorodnikov. Vsem žalujočim sorodnikom želimo naše iskreno sožalje, pokojniku pa večni mir in pokoj!

TO IN ONO

KRI ZA VOJNA OKROŽJA

Vojnim pozoriščem v Evropi dovažajo zdaj po zraku, kar celo kri, in Rdeči križ potrebuje vsled tega za 1,000 pintov krvnih darov na dan. Armadni in mornarični uradniki menijo, da bo na enak način mogoče postreči tudi drugim vojnim okrožjem, kakor hitro bo tehnični in znanstveni razvoj dovoljeval ohraniti celo kri na daljših potovanjih. Ta novi načrt pa samo dopolnjuje sedanji program Rdečega križa, ki zahteva, da se 100,000 pintov krvi na teden predela v življenjske dajačo plazmo.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V INDIANI

Terre Haute, Ind. — Ne da le od tu se je zgodila v četrtek

jutro velika železniška nesreča. Trčila sta skupaj dva vlaka. O škodi in življenjskih žrtvah še ni poročila.

VELIKI VIHARJI NA VZHODU

Philadelphia, Pa. — Ob obrežjih Severne Caroline divja silni orkan in se pomiče proti severu. Obrežje je zadela le na par točkah.

PAPEŽ OBIŠČE AMERIKO

Vatikansko mesto. — Iz zanesljivih virov je prišla vest, da ima sv. Oče Pij XII. namen obiskati Združene države po vojni. Odbor za mednarodne evharistične kongrese namerava prirediti povojni mednarodni evharistični kongres v enem večjih ameriških mest in ob tej priliki bo posetil kongres sv. Oče sam.

ZNACILNE DROBNE VESTI O HRVATIH IN SRBIH (Nadaljevanje s 1. strani)

Vam, ker ste napovedali vojno Bolgariji. Prosimo, dajte potrebno municijo generalu Draži Mihajloviću, Vašemu najbolj junaškemu in zvestemu zavezniku.

Pittsburski list Srbobran se pritožuje, kako je to, da smatramo zdaj Italijane in nekatere druge za naše zaveznike, medtem, ko imamo Srbe, ki so se prvi brez vsake pomoči postavili nazijski vojski po robu, skoraj za sovražnike.

Isti list pravi, da se v Srbiji nekaj kuha. General Mihajlović je izdal odlok za splošno mobilizacijo med Srbi. Očividno hočejo nastopiti na svojo roko in se ne ukloniti Subašić-Titovi vladi, kakor jo omenjeni list naziva. Značilno je tudi, da je kralj Peter po radiu vspodbujal Srbe, naj se pridružijo Titovi vojski.

Revija "News-week" piše v izdaji 2. sept., da se širi govorica o "postavitvi srbske vlade" in povrnitvi ureditve kakor je bila pred letom 1914. Revija pravi, da Srbom ni po volji, ko

Angleži in Rusi podpirajo Tita, in Srbi mislijo, da bodo ti izročili nezasluzeno kontrolo v Jugoslaviji Hrvatim in Slovencem, ki so v manjšini, nad Srbi, ki jih je več.

TEORETIK

"Papa, kaj je teoretik?"
"Teoretik, sir, moj, je človek, ki misli, da se uči plavanja, če sedi na bregu in opazuje žabo."

OSTANITE NA SVOJEM DELU

Zmaga je blizu, toda vojne še ni konec. — Aeroplani in ladje, topovi in municija in vse drugo, kar napravljamo našo vojno proti nacizmu uspešno, je še vedno potrebno v velikih množinah za končni udarec. Ameriški delavci, naj so tukaj rojeni ali tujega pokolenja, katerim bo prišel velik del priznanja za zmago, ne smejo pustiti svojega dela. — Ostanite pri svojem delu! — Napravite zmago gotovo!

Office of War Information

ZAMENJAJTE električne priprave ki jih ne rabite za Vojne Znamke

Mrs. Smith ni srečna!

Pri vojnem delu uposljeni misli uhajajo domov... Vacuum cleaner potrebuje, a kje ga sirota naj dobi!

Mrs. Smith in druge, zaposlene v vojnem delu in doma, potrebujejo električne priprave, da prihranijo čas doma... Toda vsled vojne jih je težko dobiti.

Da preskrbi potrebščine za te ženske, bo vaš električar dal Vojne Znamke za električne pripomočke, ki jih več ne rabite. Dal bo znamke celo za pokvarjene stvari, ki jih lahko popravi.

Tukaj je par električnih predmetov, ki bi jih radi: električni čistilniki, likalniki, pralni stroji, likalni stroji, pralilniki, ledenice.

Kaj pravite? Ali boste pomagali vojni delavici s tem, da ZAMENJATE električne priprave, ki jih ne rabite več, za Vojne Znamke?

OPOMBA: Commonwealth Edison Company ne kupuje rabljenih električnih priprav, da bi jih spet prodajala, pač pa z veseljem pomaga čistoškim trgovcem pri tem domoljubnem Zamenjalnem Načrtu.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakor koli obsega. Sprejemamo velika dela kot grajenje večjih poslopij, šol, tovarn, ali kakršnekoli. Obenem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravila, in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in narodo dobrodošlo.

Nasvete, proračune in na črtu dajemo na željo brezplačno.

Čemu plačujete visoke najemnine. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za amarno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon
Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu
3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Ni ji pustil dogovoriti. Vrgel ji je posetnico v naročje, rekoč: "Prosim, preberite! Morda boste lahko potlej odpisali zadovoljiv odgovor svojim staršem. Očarani bodo, ko bodo brali, da jim ne bo treba obrabiti njihovega častitljivega imena, da podpro moje, ki bi utegnili biti nekoliko manj častitljivo."

Poslednje besede je izgovoril že kar zlobno. Potlej se je obrnil in odšel v svojo sobo, ne videč Oraninih solz in njenega bledega, prestrašenega obrazka.

Ko se je mlada žena prepričala, da je nihče ne opazuje, je dvignila z naročja belo posetnico in jo zvedavo pogledala. Skozi solze je brala:

Miguel Moreno de Plata

Ni se spomnila, da bi bil kdaj pred njo izgovoril to ime. Toda, saj ga je vendar moral povedati tedaj, ko sta se poročila. Tisti dan je bila pač tako prestrašena, tako raztresena, da ni vedela, kaj govore ljudje okrog nje. In poročne listine tudi ni bila videla. Obdržal jo je bil njen mož. Na poslaništvu ji niso nič omenili, da ima Moreno še kakšno drugo ime. Kako torej bi mogla slutiti? ...

Morda bi bila Orana v drugačnih okoliščinah vesela, da je dobila moža, čigar ime je bilo vredno njenega, zdaj je pa utegnila misliti samo na njegovo užaljeno samoljublje in na njegovo jezo.

Kako ga je moralo zaboleti, ko je bral napis na ovoju materinega pisma! Kako neki bi zabrisala ta mučni vtis? Kako naj ublaži njegovo jezo in zaceli njegovo ranjeno samoljubje? Da, če bi jo ljubil ... Bilo bi vse drugače! Poslušal bi jo. Verjel bi ji. Tako pa ji ne kaže drugega, kakor molčati in pretakati na skrivnem solze, zaradi krute usode, ki jo je zvezala s tem vihravim, neljubljenim človekom ... Neljubljenim? A zakaj ji je potem tako težko, če ga vidi žalostnega in ponižanega? Mlada žena se je zleknila na posteljo in se zamislila. Čeprav je bila še pred nekaj urami prepričana da bo s svojim možem mirno in zadovoljno živela, je zdaj spet obupavala ...

Na srečo njen mož ni bil tako tenkočuten, kakor je mislila o njem mlada žena. Čez dobro uro je že pozabil na svojo jezo in je prihitel v Oranino sobo, ves nasmejan in v dobre volje. Ko je po njenih rdečih očeh opazil, da je jokala, je kar onemel:

"O, mala moja," je vzkliknil nežno. "Ali sem vas užalil? Oh, jaz neotesanec! Žal mi je, res mi je žal! Ubogo dekletce! Oprostite mi, ljuba moja, mi querida!" (Draga moja.)

Videč to resnično kesanje, se je skušala skozi solze nasmejniti. Naposled se ji je posrečilo.

"Bili ste tako hudi," je zajecjela.

"Hm, res," je prav tako v zadregi odgovoril mladi mož. "Sam ne vem, zakaj tako hitro vzkipim ... Vroče krvi sem, kakor vsi Španci. Vendar se kmalu pomirim. Kakor zdaj! Vidite!"

"Menda res," je dejala s plahim smehljajem, "toda jaz tega nisem vajena."

Mladi mož je bil v še večji zadregi. Stopil je k Orani in jo prijel za roko:

"Bedak sem bil!" je vzkliknil skesano. "Oprostite mi!"

"Če vi niste več jezni, Moreno, potlej je tudi meni dobro," je tiho dejala. "Tako žalostna sem bila ob misli, da bi bili užaljeni zaradi moje matere, ki nikomur ne skrivi niti lasu na glavi. Oh, ta presneti ovitek! Vendar mati res ni mislila slabo, verjemite mi!"

"Ne govoriva več o tem, senora mala. In če mi hočete storiti posebno veselje, mi odsej recite Miguel ..."

"Rada! Ali ste to ime povedali tedaj, tisti dan, ko sva se poročila?" je vprašala. "Kajpak!"

"Nič se ne spominjam."

"Bili ste tako prestrašeni, tako zmedeni ..."

"Strašen čas sva preživela," je potrdila in čez nežni, od solz zardeli obraz ji je zletela temna senca. "Mnogo ste tvegali tedaj, Miguel, da ste me rešili!"

"Tvegala sva oba, senora!"

"Tega vam ne bom nikoli pozabila! Včasih se vprašujem, Miguel, ali sem vam pač povrnila za vse, kar ste vi tedaj storili zame?" Vprašujoče ga je pogledela.

"Nočem, da ste mi hvaležni." Zardel je ob misli, da si je tisto noč tako rekoč sam vzel svoje plačilo. Potlej je še bolj tesno stisnil njeno roko v svoji in tiho dejal:

"Že večkrat sem vam hotel razložiti, Orana, da tedaj nisem mogel ravnati drugače. Bilo je, kakor bi bil začaran, uklet, vaše oči ... vaše ustne, vaši lasje, vi, Orana, ste me popolnoma zmedli! Tisti trenutek se nisem več zavedal, kaj počnem ..."

Ob tem odkritem priznanju je mlada žena zardela. Srce ji je pričelo hitreje utripati. V nenadni zadregi je odtegnila svojo roko in hitro dejala:

"Oh, Miguel, pogledajte, koliko je že ura! Ne boste utegnili kositi, če boste hoteli odpotovati ob uri, ki se mi jo bili rekli."

Zdelo se je, kakor dabi nenadno opozorilo spravilo mladega moža v slabo voljo. Videti je bilo, da bi rajši ostal kakor odpotoval. Vseeno se je pa takoj vzravnil in kratko dejal:

"Da, čas bo. Lahko ukažete služkinji, naj pogrne."

XXXIV.

Če bi nepristranski opazovalec mogel opazovati življenje mlade zakonske dvojice, bi kmalu spoznal, da mlada zakonca živita sicer na videz nebržno drug ob drugem, da se pa vendarle na skrivaj venomer opazujeta, ne da bi vedela drug za drugega.

Moreno, sicer tako živahen in prešeren fant, je skušal svoj neugnani temperament prilagoditi mirnosti svoje mlade žene. Orana pa sama ni vedela, kdaj se je poslednjič od srca smejala ... Nekakšna tesnoba se je je polastila, kakor se polasti strah otroka, če posluša pravljico o volku, ki je požrl jagnje ... Ta strah se je zrcalil v začudenem pogledu njenih sinjih oči in v plahosti njenega nastopa. Njeno vedenje kajpak Morenu ni olajšalo položaja ali ga spodbujalo, da bi ji razkril svoja čustva.

Mladi Španec je vsak dan odhajal v pisarno, tako da je ostala Orana večino dneva sama doma. Videla je svojega moža samo pri kosilu in pri večerji. Orana je bila, kakor vsi ljudje z dežele, vajena zgodnjega vstajanja. Nekajkrat se je zelo začudila, videč, da je njen mož še ob desetih dopoldne doma.

"V naših pisarnah prično delati pozneje," ji je nekoč pojasnil, videč, da se čudi, ker še ni šel.

Orana je po teh besedah sklepala, da je njen mož v službi na španskem poslaništvu ali na španskem konzulatu. To je bilo vse, kar je vedela o moževem poklicu, kajti Moreno sam ji o tem ni nikoli ničesar pripovedoval.

Po večerji sta včasih odšla na večerni sprehod po razsvetljenih pariških cestah, včasih pa v kino ali v gledališče. Orana je komaj pričakovala teh večernih sprehodov, kajti tedaj se je njen mož otajal in postal prijazen tovariš in pozoren kavalir.

Ko sta se pogosto pozno vračala domov, ji je ponudil svojo roko; mlada žena jo je rada sprejela, kajti postal ji je vse bližji, ko je ob njegovi strani hodila po pariških ulicah sredi tujega sveta. Ko je pa nekoč njen mož poskušal postati intimnejši in jo je zaljubljeno prijel za roko, jo je odtegnila in spustila njegov komolec ...

"Pozneje ... ko se bova bolje poznala," je tedaj tiho dejala, "zdaj bi tvegala, da si pokvariva bodočnost!"

(Dalje prih.)

NEMŠKO PRIZADEVANJE, DA BI USTAVILI NAPADE; BOJI NA DRUGI STRANI RENE

(Nadaljevanje s 1. strani)

V Siegfriedovo linijo samo pa lomijo zelo uspešno zlasti Amerikanci. Črta je prebita globoko na treh točkah to je pod Luksemburgom na večji širini pri Metz, dalje v sredini Luksemburga pri Trierju in severno pri Malmedyu in vzhodno od Aachena kjer imajo Amerikanci komaj še 25 milj do Kolina ob Reni. Amerikanci tudi z vso pretkanostjo lomijo in osvajajo obrambne pozicije. Kakor znano so Nemci porabili za to utrdb vso svojo znanost in so napovedovali, da so nezavzetne. Toda Amerikanci so še brihtnejši. V soboto in v nedeljo so na več krajih obrambne črte povzročili oz. napravili tako močan dim, da se ni videlo niti en meter predse. V tem di-

mu in megli se Amerikanci osvajali zaklonišča in kakor prvi poročilo vzeli Nemcem več, kakor 400 zakloniščnih bunkerjev in prišli daleč naprej. Nemci se umičejo na več krajih preko reke Rene, omenjajo poročila. Nemški radio poročilo je v ponedeljek jutro omenjalo, da so Amerikanci prešli na dveh krajih reko Rene, kar pa zavezniška poročila še ne omenjajo.

Poročila iz Švice pravi, da ako bodo Zavezniški tako uspešni in v svoji strategiji neizčrpani, kakor so bili dosedaj, od kar so vpadli na evropski kontinent, tedaj vsa nemška obramba ne bo mogla vzdržati niti tri tedne. Da bi le ne!

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berite novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovenca".

Mi storimo vse, da ne

bi vi čakali

AMPAK -

Tukaj so 4 vzroki radi katerih boste morali čakati na vaš novi telefon

1. Oborožene sile in vojni izdaovalci morajo imeti veliko telefonske opreme —
2. Te zahteve so porabile vse naše zaloge —
3. Oprema, ki se lahko obnovi za uporabo, je že močno izčrpana —
4. Telefonske premišnice so zdaj obremenjene z večimi zavezami, za kolikor so narejene.

Mi smo mnogo napravili, da bi postregli več in več ljudem, ampak lista čakalcev za telefonsko postrežbo je še vedno velika. Ako je vaše ime na listi, bodite uverjeni, da boste prišli na vrsto, kakor hitro bomo mogli.

ODDAJTE STAR PAPIR ZA VOJNE NAMENE! Potrebna je velika.

Illinois Bell Telephone Company

SLOVENSKA "RADIO URA V MILWAUKEE!"

Edina na osrednjem zapadu, s izključno slovenskim programom v obeh jezikih, se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure dopoldne preko WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Oddaja je slovenski list "Jugoslovanski Obzor" v Milwaukee. — Za tveganje godovnih in drugih čestitk, ali družinskih in trgovskih objav priložnost do petka jutraj na: YUGOSLAV (SLOVENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4. Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO - SLOVENSKI Besednjak

ki ga je pisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak s angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popravi vali. Zda je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslati s naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEČ
1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

Joseph Conrad:

NA MORJU

Ko sva se razgovarjala, sem se ozrl naokoli in zagledal daleč od nas neko žarko luč, ki se je premikala v noči. "Neki parnik plove mimo zaliva," sem rekel. Parnik pa ni plul mimo zaliva, temveč v zaliv, priplul je celo blizu nas in spustil sidra.

"Rad bi videl," je izpregovoril starec, "da bi se šli prepričati, ali je kak angleški brod. Nemara bi nas mogli kam napotiti." Videti je bilo, da se mu nekam preveč mudi. Z drezanjem in brčanjem sem potemtakem spravil enega mornarja v nekakšno polbudno stanje, mu porinil v roko veslo, zagrabil sam za drugo in zaveslala sva proti svetilkam parnika.

Mrmrajoči glasovi so prihajali z njega, kovinsko votlo ropotanje iz prostora za stroje, koraki s palube. Line v vratih so se svetile kakor okroglo, razprte oči. Človeške postave so se premikale sem in tja in visoko na mostu je stal nekdo kakor senca. Slišal je udarce mojih vesel.

In zdajci, še preden sem mogel odpreti usta, je zpregovoril pred menoj Vzhod, toda spregovoril je v zapadnem jeziku. Cel hudournik besed se je zvil v to zagonetno, usodno tišino; tuje, nejevoljne besede, pomešane z dobrimi angleškimi izrazi in celo s celimi stavki, kar mi je bilo sicer manj tuje, ali še bolj presenetljivo. In glas je rotel in se krepko pridružil; s ploho psov je pretrgal slovesni mir zaliva. Sprva me je imenoval prašiča, nato pa me je jel obsipati z vse hujšimi priimki, ki jih ne morem navesti tu — po angleško. Človek tamkaj je rohnel v dveh jezikih in sicer v odkritosrčnosti svoje togote tako prepričevalno, da me je malone preveril, da sem se Bog si ga vedi kako pregrešil zoper samoskladje božjega vesoljstva. Komaj da sem ga mogel videti, ali pričel sem že misliti, da ga bo začel krč lomiti.

Nenadoma pa je umolknil in mogel sem razločiti, da smrči in hrope ko morski prašiček. Vprašal sem:

"Kakšen parnik pa je to, prosim?"

"Eh? Kaj pa je to? Pa kdo ste vi?"

Izgubljena posadka angleške ladje, ki je na morju pogorela. Nocoj smo dospeli semkaj. Jaz sem drugi častnik. Kapitan je v barkači in želi vedeti, ali bi nas mogli kam odpotiti."

"Oh, sveta nebesa! Saj pravim ... To je "Celestial," iz Singapore, na povratku domov. Jutri zjutraj bova z vašim kapitanom vse uredila ... saj pravim ... saj pravim ... ali ste me nemara prej ta hip slišali?"

"Mislim, da vas je ves zaliv slišal."

"Smatral sem vas za obrežni čoln. No, pogledjte semkaj — ta peklenko leni, ničvredni vodja palube je spet šel spat. Hudič ga vzemi! Svetilka je dogorela in toliko, da se nisem zaletel v konec tega preklica, nega pomola. Tokrat je že v tretje napravil to neumnost. Zda pa vas vprašam: ali je mogoče trpeti kaj takega? Saj bi me moglo pripraviti ob pamet. Naznanil ga bom ... Pregovoril bom vladinega zastopnika, da ga postavi na cesto, tako ... ! Vidite — nobene luči nimamo. Ugasnila je, ali ne? Poklical vas bom za pričo, da je ugasnila. Tukaj bi morala goreti, saj veste. Rdeča luč na —"

"Saj je bila luč ondi," sem rekel mehko.

"Toda dogorela je, človek božji! Kaj hasne zdaj govoriti? Sami lahko vidite, da je ugasnila — ali ne? Ako bi morali vi pluti s kakim izbornim parnikom ob tej od Boga zapušeni obali, bi tudi potrebovali luči. Obrca bom tega nepridiprava, da se bo zaletel do drugega konca tega nesrečnega pomola. Boste videli, ali ga bom ali ne? Bom ga —"

"Tedad menda lahko poročam svojemu kapitanu, da nas boste sprejeli na palubo?" sem mu segel v besedo.

"Da, sprejel vas bom. Lahko noč," se je odrezal kratko.

Odveslal sem nazaj, zvezal spet čoln k pomolu in se nazadnje odpravil spat. Videl sem bil torej pred seboj molk Vzhoda. Slišal sem bil trohico njegovega jezika. Ko pa sem iznova odprl oči, je bila tišina tako polna, kakor da sploh ni bila pretrgana. Ležal sem v morju luči in nebo mi ni bilo še nikoli dotlej tako oddaljeno, tako visoko. Odprl sem oči in ležal, ne da bi se bil zgenil.

(Dalje prihodnjič)

JEZIK SI JE ZAVEZALA

On: "Srček, ali se nisva dogovorila, da ne bova nikomur povedala, da sva se zaročila?"

Ona: "Da, dragec, a jaz nisem kriva. Včeraj je namreč Silva rekla, da me niti idiot ne bi vzel, pa sem ji vendar morala jezik zavezati in ji povedati, da sem s teboj zaročena!"

PRODA SE

v slovenski naselbini 3 nadstropna hiša s 6 stanovanji in prodajalno, jako poceni, ali se pa zamenja za majhno kmetijo v okolici Chicago. Istotam se proda tudi vinska priprava. Naslov pove uredništvo tega lista.

2x

PRODAM

2-stanovanjska zidana hiša po 5-6 sob, "furnace heat". Nahaja se na 2806 So. Ridgeway Ave. Cena je \$9,000;

4-stanovanjsko zidano hišo. Nahaja se na 2547 So. Harding Ave., za ceno \$10,600;

3-stanovanjsko zidano hišo. Nahaja se na Millard Ave. in 26. ceste, za ceno \$10,000;

Imam še več drugih hiš v Lawndale okolici, ter več hiš in bungalov v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradishar, telefon Berwyn 4979-R.

ANTON JORDAN

2417 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon Rockwell 7196

Michael Trinko in Sinovi

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

Pleskarji in popravilci omata in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kak pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.